

— одна з компетенцій магістрів спеціальності «Прикладна статистика». Формування необхідних для цієї компетенції теоретичних знань, професійних умінь і навичок забезпечує навчальна дисципліна «Організація вибірових обстежень». З метою активізації навчального процесу і посилення професійної спрямованості основним видом СРС визнано проектування багатоцільових вибірових обстежень та формування моніторингу соціально-економічних процесів, зокрема:

- обстеження домогосподарств, які дозволяють отримати інформацію щодо трудової активності, доходів і витрат, споживання матеріальних благ і послуг, житлових умов та інших характеристик життєвого рівня населення;

- кон'юнктурні обстеження на основі Єдиного державного реєстру підприємств і організацій з метою вивчення ділової активності господарюючих суб'єктів;

and similar papers at core.ac.uk

provided by Institutional Repository of Vadym Hetman Ky

ловості, оцінювання втрат в аграрному секторі, вивчення ефективності реклами і споживацьких реакцій на окремі товари в торгівлі; застосування процедур вибірового методу в аудиті фінансової звітності;

- моніторинг макроекономічних показників з метою оцінювання макроекономічної кон'юнктури країни і прогнозування основних її параметрів: ВВП за статтями доходів, обсягів виробництва за секторами, безробіття, експорту, інвестицій, споживчих цін і цін виробників, державного боргу тощо.

Будь-який проект з організації вибірових обстежень чи моніторингу соціально-економічних процесів унікальний, має часові рамки і відповідно до масштабу, змісту і термінів виконання потребує певних ресурсів. При проектуванні вибірового обстеження важливо забезпечити рівновагу між статистичною ефективністю (точністю результатів) і ефективністю витрат на обстеження, тому увага концентрується на таких аспектах, як:

- обґрунтування ефективної основи вибірки і способу добору одиниць сукупності для обстеження; мірою статистичної ефективності того чи іншого способу добору слугує design effect;

- визначення мінімально необхідного обсягу вибірової сукупності і обґрунтування економічно ефективного способу розміщення вибірки з урахуванням витрат на обстеження;

- застосування спеціальних інструментів контролю та коригування результатів обстеження з метою забезпечення їх репрезентативності.

Проектна діяльність магістрантів-статистиків (незалежно від того, індивідуальна чи в складі робочої групи) є важливою складовою формування їхніх професійних здібностей і сприяє підвищенню конкурентоспроможності кожного з них на ринку праці.

*Л. М. Журавська, канд. пед. наук, доц.,
кафедра педагогіки та психології*

ЗАСТОСУВАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ЯК РЕАЛІЗАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНО-СТИМУЛЮЮЧОГО ПІДХОДУ ДО УПРАВЛІННЯ САМОСТІЙНОЮ РОБОТОЮ СТУДЕНТІВ

Важливою умовою забезпечення формування пізнавальної самостійності студентів є інформаційно-стимулюючий підхід до управління їх самостійною роботою, що полягає у створенні сукупності умов, за яких наявність повної інформації про цілі навчання, шляхи їх досягнення та вимоги до них сприяє спонуканню студентів до активної навчальної діяльності. Він передбачає: а) інформування про вимоги до самостійної роботи студентів (СРС) у ВНЗ на початку заняття; б) видачу студентам на початку вивчення дисципліни комплексу інформаційних матеріалів, що відображає зміст певної дисципліни, мету та завдання системи знань для майбутньої професійної діяльності, методи оволодіння системою знань, хід навчання й учіння; вимоги до результатів СРС; систему контролю виконання завдань тощо; в) створення графічної моделі системи контролю з дисципліни, інформування про неї на початку вивчення дисципліни та використання її як наочне спрямування на проходження етапів навчання; г) розробку плану-графіка (карти) СРС з дисципліни та видачу його студентам на початку вивчення дисципліни; д) постійне інформування про рівень досягнення мети на всіх етапах навчання та планування наступних навчальних дій; ж) інформування про порівняльну ефективність роботи з метою цілеспрямованого створення педагогічних умов для стимулювання внутрішньої конкуренції.

Дотримання цих вимог дає можливість забезпечити виконання функції стимулювання при управлінні СРС.

У 2007 році нами започатковано експеримент поєднання засобів очного та дистанційного навчання (середовище інформаційної системи WebCT) при управлінні СРС з дисципліни «Психологія та педагогіка» для студентів 1 курсу фінансово-економічного факультету КНЕУ. На першому етапі експерименту ставилося завдання з'ясувати, якою мірою студенти 1 курсу очної форми навчання готові до роботи в дистанційному режимі? Які у них потреби щодо інформації, представленої у дистанційному режимі?

Технічні можливості студентів 1 курсу без урахування наявності комп'ютерних класів в університеті такі: студентів, які мають у наявності комп'ютер з виходом в Інтернет, 61 %; упродовж місяця будуть мати 19 %; відсутні можливості у 20 %. Із 140 опитаних досконало володіють навичками роботи в Інтернет 41 %; відчують себе початківцями, мають вдалі спроби користування Інтернет 47 %; мають уявлення, але ніколи не користувалися, — 11 %; не мають уявлення — 1 %.

Упродовж першого етапу експерименту студентам очної форми навчання була надана можливість у будь-який час засобами дистанційного навчання отримати інформацію про зміст, обсяг та терміни здачі завдань для СРС (карта СРС); зміст творчих (додаткових) завдань, які обирають їх товариші (інформація постійно оновлювалася); результати успішності, що відображалися в електронному журналі тощо. З метою самоконтролю знань і підготовки до модульних контролів та іспиту студенти могли пройти відповідне тестування в дистанційному режимі. Крім того, студенти мали змогу спілкуватися з викладачем та між собою у форумі, надсилати виконання завдання через Інтернет.

У результаті опитування після виконання такої роботи було з'ясовано, що студенти високо оцінили надані їм можливості, вважають за необхідне практикувати таку організацію СРС на інших дисциплінах, висловили багато побажань щодо розширення використання такої форми роботи. Водночас з'ясувалася і низка проблем, психологічних і технічних, що заважали студентам скористатися наданими можливостями повною мірою.

Ми також з'ясували, яка саме інформація є впливовим чинником для студентів першого курсу до виконання завдань для СРС. Повна і конкретна інформація про завдання та їх виконання на весь період навчання стимулює 72 % студентів, ця ж інформація на ближчий час (1—2 заняття наперед) — 24,3 %. Неповна, неконкретна інформація на весь період або найближчий час стимулює 11 % студентів. При цьому різне значення вони надають інфор-